

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordozóca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLozsvÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri behatolás után 30 kr. belyegdíj. — Hirdetések felvételének: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse ö. Zeitungs-Agent.

Nyiteltéri cikkek:

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

A két császár-király találkozása.

□ Megtörtént tehát a német-porosz és magyar-osztrák fejedelmek találkozása, melynek híre hetek óta állandó helyet foglalt a táviratok sorában; melynek horderejéről annyit kombináltak az európai journalistica organumai, s melyet oly élénk figyelemmel kísért a diplomácia a Nevától a Szajnáig.

Vannak, kik e találkozást egyszerű udvariassági tnynek tekintik; hanem az ilyenek nem tartottak szemlét európa jelen állami viszonyai felett, különben a legtamászkodóbbak se vitathatták volna el annak politikai jelentőségét, hogy egy Hohenzollern siet kezét szorítani egy Habsburggal; az új német császár, az ősnémet imperatorok sarjával.

Alig tértek haza a németek a nagy diadalo mezejéről, stratégiai figyelmök azon tájra fordult, hol legbensőbb barátaikat szoktuk keresni; ennek dacára erődtések eszközöltettek olyan pontokon, melyek nem lehetnek Elsass és Lotharingia megtartására számítva. Ugyanezen idő óta mindig magasabbra emelik fejüket azok a németek, kik a kelet-tengermelléki orosz tartományokban laknak, s nem igen látszanak megriadni az orosz kormány erőteljes rusztifikálási rendszabályaitól. Mint tudjuk, Vilmos császárt a minap ép akkor fogta fel el a kinos közcény, midőn az Emsben mulató cszárral kell vala találkoznia, s így a baráti kézsorítás is elmaradt. A haza tért csárra különös hatással voltak az idén a német fürdők: francia rokonszenvet vitt haza a német gyógyforrásokból.

E napokban fogadta II. Sándor a francia köztársaság új követét Leflő tábornokot. Ez alkalommal kiválóan hangsúlyozta Frankhon iránti rokonszenvét, s bár nem rég maga emelt volt poharat a németek győzelmeire, most sajnálkozott azon, hogy Alsace és Lorrain a nagy nemzetől elszakasztatott.

Egyik oldalon tehát a helyzet megváltozott: az orosz-porosz barátság melegéből nagyon lehagyott. S ha megemlékezünk arról, hogy a nagy háboru folyama alatt a francziák mellett tüntetett nemcsak az orosz értelmiség nagy része, de maga a gépiességhez szoktatott hadsereg is, akkor az orosz udvar utóbbi kanyarodásának fontosságát elvitatni alig lehet.

Ime egyik valószínű ok, miért került Vilmos Ischl felé, hogy Ferenc Józsefet kebelére ölehesse, barátilag üdvözölhesse.

Körültekintésre inti a német államférfiakat az is, hogy az évtizedekre letiprottnak vélt Franciaország él és mozog. Nemcsak pénzt tud teremteni a kiszivatyzott Franciaország, hamarabb és többet, mint azt a németek hitték; hanem haderőt is szervezi gőzerővel; efelett sikerült még a pártokat is a haza közérédekének szolgálatában összehozni, s a mi a legfőbb a köztársaságot megszilárdítani.

Mindezek gondolkozóba ejthették az ezidétt warzini remetéit; de lehetett egy oknál több is, miért az ischli látogatást urának tanácsolni jónak látta.

Oroszország résen van, gyanakszik, hidegűl; a francziák szervezkednek, s oly államalapra álltak, a melylyel szemben a szabadságszegény német császárság földét megingathatatlannak senki sem mondhatná. Ily viszonyok között Keleten az aknák füstölögnek: az orosz aknások csakugyan dolgoznak nemcsak a fekete hegyek közt; a dunai fejedelemségek állapota is a válság közvellenességét jelzi. Ma tehát azt mondani, hogy a két császár összejövetele csupa nagyhatalmi biboros bókolas, kissé túlzott optimizmus, vagy rövidlátó önámítás lenne.

Azután, pár hét múlva Gasteinban teendő meg fejedelmünk a viszontlátogatást Vilmosnál s esodálatos, hogy ekkorra már ott lesz a vér és vas hercege is. Talán csak nem fogják azt állítani, hogy Bismarck csak azért jövend el Warzinból Gasteinba, hogy régi jó(!) barátját Beust grófot — ki már is ott fűdedezik — láthassa, ölehesse?

A kit még ez a furcsa miniszteri összekoppanás commentárja is kétkedőnek hagyhatna, az olvassa el Beust organumának a „W. Abdpst”-nak legújabb cikkét és abban megtalálja, hogy ez a fejedelmi találkozás valamivel több galanteriánál. A hivatalos ugyan nem akar „a két fejedelm találkozásának politikai jelentőségéről elmélkedni”, de azért elmondja, hogy ez „szerecsés új viszonyok kezdete”, — a „barátság külső jele, s nagy beccsel bír a két birodalom népeire, melyeket közös békeérdekek, közös szükségletek és az egyetértés szükségese utol egymásra”; tovább még azt is elmondja a Gasteinba mulató Beust organuma, hogy a barátságos viszony „csirái már megvannak”, s óhajtja, hogy megérleljönjenek s „áldásos gyümölcsöket teremjenek”, t. i. hogy „Európa állandón biztosított békét élvezzen”.

Ha a német-porosz előzékenységnek ily üdvös a célja, akkor mi magyarok is csak örülhetnénk annak. Csak hogy nekünk, a lengyel szomszédok példáján okulva, kissé körültekintőnek kell lennünk, nehogy ostromgépet csináljanak belőlünk akár Franciaország ellen, akár az orosz nép — nem a kormányt értjük — ellen; — arra sem adhatjuk magunkat, hogy Bukarestben német tőke-pénzesek számára mi legyünk a macskaköröm.

Szóval: szemesé a világ; ez reánk nézve ma inkább áll mint valaha, kivált a porosz diplomatiával szemben. Nekik szükségük van reánk, nekünk reájok talán még inkább; de azért csak ugy nem leszünk eszközeiké, ha csupán a szabadság ügyét szolgáljuk velök közösen, s nem hagyjuk a despotizmust terjedni sem észak, sem kelet felé; de a baráti viszonyokat a nyugoti hatalmakkal is ápoljuk, s figyelemmel kísérjük a porta oroszos elmákonnyítását és ügyelünk, nehogy mi teljünk el a porosz speciessel.

Lapszemle.

A „P. Lloyd” reformtervekben gazdag korszakunk egyik legfontosabb reformjának tekinti az államszámtartás reorganisatióját, melyre Gajzágo főzsámszéki elnök az első lépést megtette midőn, hivatkozva az 1870. XVIII. t. cz. 27-ik §-ra, melynek értelmében két év lefolyása alatt az összes számtartást illetőleg törvényjavaslatot kell előterjesztenie, a hivatalos lapban a kérdések egész sorozatát teszi közzé, hogy a szakembereknek alkalom nyíljék ezen épp oly nehéz mint fontos ügy felett nyilatkozni. Egyelőre csak nyers anyag gyűjtéséről levén szó, nem oly nagy baj, ha a kérdések sem rendszerezésnek sem, kielégítőnek nem bizonyulnak. A „Lloyd” igéri, hogy annak idején visszatér a fontosabb kérdésekre, s ohaját fejezi ki, hogy a válaszok minél becsesebbek és tartalomdusabbak legyenek, és ne maradjanak pusztán „becses anyagszer.”

A „Pesti Napló” az országos középtanodai tanáregylet legközelebb lefolyt gyűléseinek alkalmából elismerőleg nyilatkozik a tárgyalások eredményeiről, különösen a görög nyelvet illetőleg. Szerinte is behozandó a görög nyelv már a gymnasiumok 5-ik osztályában. Jól tudja, hogy a görög nyelvnek több ellensége van, kik azt a középtanodai rendezés alkalmával kiküszöbölni szeretnék. Nem osztja ezek nézetét. A görög nyelv már azért is fentartandó, mert nem kívánhatjuk hazai közep-tanodáink az idegen, főleg német iskolák mögé helyezni. — Ohajtotta volna, hogy az új középtanodai törvényjavaslatot a közokt. miniszter a lefolyt gyűlés elé terjeszse megvitatás alá. Az eddig következetesen alkalmazott toldó-föld, czammagó s vánszorgó tehetetlenséggel szemben, melyet a kormány követelt, üdítő, vigasztaló képet nyújt neki a gyűlésben résztvevő lelkes tanárok reform-készsége és annyi akadályokkal küzdő, de előbb-utóbb győzedelmes erélye.

Az „Ung. Lloyd” kiemeli a francia köznép politikai érületében végbement roppant változást. E nép azelőtt par excellence monarchista volt, s most a praetendensek erre fektetett reményeit meghiusítva a köztársaságnak adott elsőbbséget. E meglepő jelenséget részben onnan lehet magyarázni, hogy a francia paraszt leginkább azért ragaszkodott a monarchiához, mert a kormányzást király nélkül lehetetlennek tartá. Mióta az ellenkezőről győződött meg, s tapasztalta, hogy a köztársaság is képes oltalmat és biztonságot nyújtani, míg ellenben a császárság katasztróphába döntötte a nemzetet, nem riad többé vissza a köztársaság nevéől, s ha ez csak tíz éven át tarthatja magát, a francia paraszt épp oly hön fog hozzá ragaszkodni, mint egykor a monarchiához.

A „Kol. Közl.” eredeti távsürgönye.

Prága. A „Pokrok” követeli: távolítottassanak el a német hivatalnokok Morvából.

Róma. Az olasz követ azt jelenti Versaillesből, hogy mig Thiers áll a francia köztársaság élén, az olasz ügyekbe való tettleges beavatkozástól tartani nem lehet.

Bécs. Konstantinápolyból érkezett tudósítások szerint a porta nem hajlandó a porosz kormány ohajtására a moldva-oláh belügyekbe avatkozni.

Lemberg. A Przemyslnél felállítandó erődtívények 25 millió frtba fognak kerülni.

Legújabb táviratok.

Berlin, aug. 12. A „Nord. Ztg.” a császár útjáról így ír: A szívélyesség, melylyel a porosz király az osztrák császárt üdvözölte, a német népre nézve biztosítékul szolgálhat a fejedelmek nemzeti érzelmei és szilárd alapon nyugó egyetértése felől. Vilmos császárnak Ferencz József császárral való szívélyes, családias közlekedése szilárd biztosítéka a két nemzet közötti tartós barátságának.

A „Nat. Ztg.” a császárok találkozásában nagy fontosságu politikai ténylét lát, mert egy állam sem áll oly közel a német néphez mint Ausztria. Ausztria még mindig az az állam, mely érdekei és rokonszenvével fogva magához birta Németországot kapcsolni.

Páris, aug. 12. A seregszervezési bizottság újból a nemzetiség rögötni felosztása mellett nyilatkozott. Erősítik, hogy a ministertanács a Thiers felhatalmazásának meghosszabbítására vonatkozó tnditványt

helyeselte. Hir szerint Larcy minister lemondott, mert ezen indítványt nem pártolhatja. A megszállott területek gyors kiűritése iránti alkudozásokról keringő hírek alapjának, de reménylik, hogy 1871. végeig a legutóljára odahagyandó 7 departement-et kivéve a francia terület teljesen szabad lesz a német csapatoktól.

Páris, aug. 12. A „Siécle” jelenti, hogy a Thiers felhatalmazásának meghosszabbítására vonatkozó indítvány benyújtása mára tüzetett ki. Thiers jelen lesz az ülésen. A „Jour. des Debats” egy versaillesi levele ellenzi ezen indítványt, s azt mondja, hogy a jobboldal, s a közép ellene fog szavazni. A levél arról vádolja az ellenzékot, hogy így megszegi a Bordeauxban tett ígéreteket s kívánja, hogy e kérdés legutóbb a szünidők végeig elhalasztassék.

Bukurest. Valamennyi román ezredben vannak főtisztek, kik a fejedelm elleni összeesküvés részesei. Moldvában egy a németek ellen irányult conspirationak jöttek nyomára. A külbeavatkozás valószínűleg mellőzhellen.

Prága. Több cseh lap a monarchia federalis szervezését sürgeti, követeli a „Politik” így szól: az 1867-ki alkotmány nem felel meg a történelmi fejlődésnek, az udvar ohajának, a nép kívánságának; a birodalom népeinek több mint fele nincs miért védje magát Oroszország ellen; a dualismus elnyomja a szlávokat, megbénítja Ausztriát s ezért az 1867-ki műnek össze kell omlania.

Milano. A kormány 150 millió lírát fog a kamarkától kérni az erődök felszerelésére, kiegészítésére.

Athen. A görög lapok megrójják az orosz keleti politikát, görög-román-szerb szövetséget ohajtanak, mely a kelet szabadságáért sikra szállana.

Páris, aug. 12. Páris városa községtanácsa tegnap egyetlen szavazat kivételével egyhangulag elfogadta a 350 milliónyi kölcsönt.

London, aug. 12. Az Alabama kérdésben megalkitandó választott bíróságra Anglia részéről sir Alexander Cockburn nevezetett ki.

Ischl, aug. 12. Ebéd után 4 órakor, Vilmos császár Salzburgba utazott. Elutazása előtt Ferencz József király porosz egyenruhában megjelent a szállodában, hol Vilmos császártól búcsút vett.

A „Times” Thiers teljhatalmának meghosszabbításáról.

„A jelen francia kormánynak Bordeauxban történt első keletkezése óta, Franciaországban két hatalom létezik, melyek szintgy nem voltak képesek együtt működni, mint egymástól elszakadni. Egyik oldalon van a nemzet, vagy ezt képviselő nemzetgyűlés, másik oldalon egy ember, a végrehajtó hatalom feje. A gyűlés feladata alkotó Thierst, s ugyanazon fuvallat meg is döntheti őt. De a gyűlésnek arra nézve, hogy ezen hatalmat gyakorolhassa, melylyel az kétségtelenül bír, akarattal kellene bírnia; — s eddigelő annak egyedüli akarata a Thiers akarata volt. A versaillesi gyűlés, egy lélek nélküli test; mivel egy gyűlés lelke a többség valamely határozott irányu céljában kellene észrevehetővé válnia; — s Versaillesben sem többség, sem bármely egyén, vagy pártnak egy határozati célra való állandó törekvése nem látszik. Azt lehetne föltenni, hogy a kamrában a leggyöngébb párt maga Thiers partja lenne; — mivel a jelen nemzet emberei közül nehezen fogna bármelyik is ő vele haladni, összes elavult eszméiben. De épen Thiers gyöngösége képezi annak erejét. Ő egyenlő távolságban áll a kamrabeli összes küzdő pártoktól; — s mivel egyik párt sem érez magában elég erőt, mindegyikük a végrehajtó hatalom fejénél kezdi tárgyalását; — s az ovatos államférfi elég ügyességgel bír arra, hogy mindnyájokkal jó lábon álljon; — anélkül, hogy bármelyiknek hatalmába helyezné magát. Ily állás huzamosb ideig alig lehet méltóságteljes, sőt még csak biztos sem. Mindazáltal Thiers ekközben képes ama szerepet játszani, mely legjobban illenék egy nemfelelős fejedelmhez; — s ezen tekintetből javasolja a kamrának egy tetemes partja, őt a köztársaság elnökségével ruházni fel; felhatalmazván őt egy oly cabinet alkotására, mely egyedül viselné el a kamra ellenzésének rohamát; — az állam fejét szintgy sérthetlenné hagyván, minő sérthetlen a királynő, saját alkotmányos tervünkben. Az ily eljárás elleni ellenvetések az ország sajátzerü állapotjából erednek. Kétségkívül a nemzet souverainetása a jelen perczben, a nemzetgyűlésben létezik; — még pedig oly mervben, hogy egyenlően nehéz elképzelni, ki fogja azt valaha feloszlítani, vagy hogy miként fogja az valaha önmagát feloszlítani. Azonban az — ha neki tetszik — átruházhatja saját határtalan hatalmát; — s ha többségének tetszenék, Thierst 3 évre, sőt élete tartamára is, elnökké tenni, a reá ruházott tekintélyt mind korlátlannak, mind visszavehetlenné lehetne nyilvánítani. Más szavakkal, a gyűlés saját souverainetásáról lemondhatna Thiers javára, s őt képessé tehetné arra, hogy azt saját tetszése szerint feloszlatthassa.

Mindazáltal bármely ilyes határozat épen ama kérdések közül döntene el némelyeket, melyeknek elintézésétől a gyűlés s maga Thiers is szemlátomást visszajed-

nek, mivel szintoly nagy erőfeszítés kívánatik egy nem felelős és elmozdíthatlan elnök kinevezésére, mint egy király választására, s a monarchia és köztársaság közötti vita iránt, a pártok még eddig igen távol állanak attól, hogy utolsó szavukat kimondták volna. Thiers Bordeauxban oly ügyállást létesített, mely az ő véleménye szerint a legkedvezőbb volt a jelen körülmények közt, az egyetértés helyreállítására. De ezen ügyállás természeténél fogva ideiglenes volt. Az a pártok közti kölcsönös engedékenységen nyugó fegyverszünet volt. Ha egy ily fegyverszünet amaz időben egyáltalában lehetséges volt, s ha az a jelen perczig fönnttarthatónak találtatott, ez csupán azért történt, mivel még eddig egyik párt sem érzte magát elégé biztosnak saját ereje felől arra nézve, hogy végleges harcot mérészeljen kezdeni. Semmi sem gátolhatná meg, hogy a gyűlésben valamely egyén, vagy valamely pár szót emeljen, a bordeauxi kötmény kárhözvátása végett, s indítványt tegyen ama nagy kérdés tisztéi elintézésére iránt, mely az összes pártoknak leginkább szívükön fekszik. De ezen indítvány, ha valamelyik párt által megtétnék, bizonyosan a többi összes pártok ellenzésével találkozna. A mérsékelt republicánusok nem csupán a különböző árnyalatu monarchistákkal, hanem a szélsőbb republicánusok, a radícalok — s a communistákkal is szemben állának. Igaz ugyan, hogy Thiers minden nagy alkalommal, igen nagy számu szavazatokkal rendelkezett, de az csupán ama Thiers volt ki egy semleges és ideiglenes politika képviselője, s oly kormányzó, ki köteles az interregnumot meghosszabbítani s minden életbevágó kérdést elnapolni. Szerencsére, vagy szerencsétlenségre a kormányforma kérdése mellett, még számos más kérdések is vannak függőben. Oly különböző s oly számos kűtfökből keletkezhetik veszély, hogy még a legvakmerőbb pártembernek is vissza kell jiedni a harcra jeladás felelősségétől. Egy pénzügyi sulyogveti helyreállítása, a hadsereg ujra szervezése, Algir pacifikálása, a polgári szolgálat reformja, s az új kereskedelem politikai terv: ezek mind oly tárgyak, melyeknek elintézésére egy ideiglenes kormányt illetékesnek kell tekinteni. Nagyon sajnálni lehet, hogy Thiers gátolni ügykezett az ily tárgyak megvitatását, s hogy egyáltalában paralyzálta a törvényhozás működését. Mindabban, a m összefüggőben áll a budgettel, a szabad-kereskedés kérdésével, a kormány székének áthelyezésével, a tiszté elöléptetése, a communisták elítélése, s különösen a decentralisatio s a szabad helyhatósági intézményekkel, kormány feje volt az, ki megakasztá az utat. Ő igen jó tudja, hogy ezek nem oly tárgyak, melyek iránt a halogatás népszerű lenne, mint a fő alkotmányi kérdések. Ama pártok, melyek nem mernék Thierst megtámadni egy oly harcot téren, a hol oly számos egymással összeütköző érdekek őt győzhelenné teszik; nagyon örülné rajta, ha bármely más téren szemben állhatnának vele. Sajnos dolog, hogy oly számos gyakorlati s közigazgatási reform-kérdések iránt Thiers messze hátul maradt, a gyűlésnek nem csak a szabadelvű, hanem még a reactionarius párt töredékei mögött is.”

KÜLFÖLDI HIREK.

Versailles, aug. 10. Konstantin nagyhg. az orosz csár fivére ide érkezett s Thiersnél legott látogatást tet mondják, hogy a nagy hg. a legszigorubb inkognitióba néhány napot szándékozik Párisban tölteni. Angliából távozta előtt Napoleont s nejét is meglátogatta Chislehurstban.

Marseille, aug. 10. Algirből ékezett hírek szeri Ceres tábornok Gued Sahel ellenében f. hó 6-án főny sikert aratott. Több falu feladulott és jelentékeny zsákmány esett a francziák kezébe. A lázadók vesztesége roppan nagy. Ceres tábornok több hódelati ajánlatot kapott.

Bécs, aug. 11. A mai „Wiener Zeitung” három kéziratot hoz e hó 10-ről: az első a birodalmi tanácsot oszlatja fel, s elrendeli az új választást, a másik a alsó és felső ausztriai, salzburgi, steiermarki, karinthi morvaországi, sziléziai és tirol tartományi gyűlések oszlatja fel, s a harmadik a reichsrathban képviselt összes királyságok s tartományokra nézve sept. 14-re határozza az új választásokat.

Páris, aug. 11. Állítják, hogy Berlinel alkudozások folynak francia terület végleges kiűritésére néz 1871 év végéig.

Bukurest, aug. 11. Egy iszonyu kétségbeesett és szeszkesűvés fedeztetett föl. A nyugalom nagy veszélyben van. Károly fejedelm huzamosb ideig akar a kolostorban chova az első zavar alkalmával „visszavonult maradni. A románok nyíltan követelik letételt. Számbojár és a katonaság Kuza partjára állt.

Wels, aug. 11. A császár a német császár fogadására ma délelőtt 11 órakor érkezett és a helytartó linzi és a salzburgi tartományfőnök és a városi képviselő által a vaspályaudvarnál fogadtatott. 1 óra 10 percz érkezett meg Vilmos császár. — Az osztrák császár porosz egyenruhában a vaspályaudvar elején várta Vilmos császárt, ki a vaggonból csakhamar feléje sietett. — két uralkodó bensőn és szívélyesen csókolta meg egymást s ezután a német császárnak, ki osztrák ezredesi ggyenruhában volt, bemutatattak Felső-Ausz-

helytartója, a tábornokok, a kerületi kapitány és a polgármester. — Nyolcz percnyi tartózkodás után tovább utaztak, a két császár egy kupéban foglalt helyet. — A vaspályaudvar nagyszámú közönség lepte el.

Ischl, aug. 11. Ferenc József és Vilmos császárok ma délután 5 óra 30 perczkor ide érkeztek, s egyenesen a Bauer szállodába kocsiztak, a hol Mecklenburg, Holstein, Waldeck herczegek, a községi képviselő és számos fűrdővendég által lelkesen üdvözöltettek. Esti 6 órakor udvari ebéd volt, melyben Vilmos császár is résztvett.

Lembergben a lengyel-lithván kis orosz egység évszázados ünnepére Pozenből és az emigrációból 600 vendéget várnak, kik jelentkeztek. A tüntetés f. hó 13-án nagyszéri készült lenni. A kormány nem ellenzi.

Berlin, aug. 11. A „Krtg.” meghazudtolja, mintha a lapjában minap megjelent levél a párisi erdők és több departement kiürítésére nézve már megkötött egyezményről szól volna, mert e levél az ily egyezmény lehetőségét csak kitalálta helyezte. Emeltett lap Thiers politikájának támogatását ajánlja, s elismeri Thiers bukásának minden- esetre sajnálható lehetőségét.

UJDONSÁGOK.

— **Lesz tűzijáték-mesterünk.** Uglátszik, hogy Szabó Ferencz csakugyan hivatalban van, a tűzművészetben nagy jártassággal bírt néhai Uhlrich helyét elfoglalni. Tegnapi tűzijátéka szép sikerrel folyt le s kellemesen mulattatá a nagy számmal összegyűlt közönséget.

— **Az olasz drámai társulat,** mely Ristori Adelaide asszonyt is tagjai közé számítja, mint látszik egész Magyarországon körutat kíván tenni. A temesvári szinigazgatót is megkeresték, hogy a színházat az előadásra átengedje. Ezen egy előadás „Stuart Mária” volna.

— **Hadgyakorlatok.** A Vác körül tartandó nagy hadgyakorlatokra, melyek a jövő hóban fognak elkezdődni, tételnek már mindenféle az előkészületek. Az összes honvéddandár- s zászlóaljparancsnokok kirendeltettek a hadgyakorlatokra kizemelt térségek tanulmányozására s néhányan már a területi tervrajz készítésével is foglalkoznak.

— **A püspök-ladányi vasuti szerencsétlenség** ügyében a tiszavidéki vasut igazgatósága azonnal a helyszínre küldte Rösner mérnököt a vizsgálat meg- tételére. A karczagi mérnök, ki a posta-vonatot el- indította azonnal felfüggesztetett hivatalából, s fenytő per kezdetét ellene. Az összeütközés által okozott kárt 8—10,000 fortra teszik. — Ugyanazon éjjel különben könnyen történhetett volna még egy más összeütközés is. Mivel a zivatar miatt sürgönyözni nem lehetett, úgy T.-Szt.-Miklósról Fegyvernek felé, mint Fegyvernekről T.-Szt.-Miklós felé elindult egy vonat. Szerencsére ideje korán észrevették egymást, úgy hogy mindkét vonat

még jókor megállíthatott. Beszéltek, hogy azon éjjel a szajoli vasuti állomásnál a villám 27-szer leszállt a táviridai vezetéken.

— **Lónyai közös pénzügyminiszternek** grófi rangra emeltése egyenesen ő felsége személyes elhatá- rozásának eredménye, elannyira, hogy még a kinevezést tartalmazó levélborítékra is ő felsége írta sajátkezűleg a czimzetet.

— **N.-Váradon** nagymértékben uralkodik a váltóláz.

— **A cseh pártvezérek** Bécsből hazautaztak, hogy a létesült megállapodásokat pártjuk tagjaival kö- zöljék, részletek még nem kerültek nyilvánosságra.

— **Edelsheim bárót,** ki az orosz czárt fejedelmünk nevében üdvözlendő Varsóba küldetett, a czár nagyon szívélyesen fogadta, s sokképpen kitüntette.

— **Lévay Henriket,** ki a hazai pénzintézetek emelése körül igen nagy érdemeket szerzett, mint hírlík, bárói rangra emelték.

— **A párisi omnibus és közuti lövonatu vas- uttársulatok** 75,000 dr. lovat áldoztak fel a bezárolás alkalmával az éhes párisiaknak. Ezért történnék fran- czia részről tömeges lovászárlások Magyarországon. Leg- inkább a közepes lovakat keresik.

— **Nagyváradi kuriozumok.** A tányért körző cigány-zenesztől azt kérde egy fiatal ember, hogy mért tesznek asztalkendőket a tányérba? „Hát csak azért kérem alásan — lón a felelet, — hogy a krajczárok ne kopog- janak, hajlanában az ötösök, tízesek miatt nem kelle féltenünk a tányért.” — Borozás közt papírszivart kért egy jókedvű fiatal ember. Nem volt. — A társaság egy tagja, sajnálattal említtette, hogy neki törökdohányja volna, de — szivarpapírja nincs. Seba — mondá a becsipett ifjú hazafi. Egy tiszett vett elő tárczájából, s azt használta fel szivarpapírosnak. — Szílt aztán tizforintos papír- szivart.

— **Egy párisi levelező írja:** A poroszoknak most egy újabb fél milliárd fizetett, s kivonulásuk öröme: egy porosz indul s ketyegő keringő jelent meg. A Boulevard St.-Denis egyik órákereskedésében egy porosz katona báb tart egy órát s alá van írva: Csoda! egy porosz s egy óra s a porosz nem viszi el az órát. A német lapok a sok órának orra hányását meg- unva, felelik I. Napoleon végrendeleteiből: s ezen órát, melyet nagy Frigyes dolgozó szobájából hozattam el...

— **Londonban** e napokban több régi könyv nyilvánosan elárvereztetvén, köztük a legrégibb példá- nyok egyike is került árverés alá. A kérdéses könyv „Speculum Humane Salvationis” czimtel viseli, s az szövege mozgósítható betűkkel van nyomva. E ritka művet Quairtsch nevű régiség árus 526 font sterlingért (5260 frt o. é.) vette meg.

— **A deési takarékpénztár** 1871. július havi üzletforgalma. Bevétel: Részvény alapító 1090 ft — kr. betétek 39 fétel mellett 12,900 ft 69 kr, befizetett kamatok 595 ft 50 kr. visszafizetett váltókból 21,440 ft

— kr, különféle díjakból 154 ft 55 kr, betéti kiskönyv- díjakból 2 ft — kr, visszafizetett előlegből 540 ft — kr, kezelési költségéből mint térítvényből 2 ft 05 kr, állam- illetékből 65 kr, részvényjegy átiratási díjakból 7 ft, részvényjegy kiállítási díjakból 9 ft 75 kr, a kol. tak. pénztárnál elhelyezményből 2100 ft — kr, késedelmi kamatokból 14 ft 86 kr, pénztári maradvány június 28. 4194 ft 90 kr, összesen 43,051 ft 95 kr. Kiadás: betét visszafizetésekre 12 félnek 1524 ft — kr, leszámított váltókra 28,360 ft — kr, tisztí fizetésre 33 ft 33 kr, betéti folyó kamatra 84 ft 55 kr, kezelési költségre 25 ft 02 kr, előlegre 660 ft — kr, állam illetékre 65 kr. visz. leszámított váltókra 2100 ft. összesen 32,787 ft 55 kr, pénztári marad. július 31-én 10,264 ft 40 kr, összesen 13,051 ft 95 kr. Deesen, 1871. július 31-én. Kovács Mózes, könyvvizelő.

Közzgazdaság.

Tovább nem tűrhető nyomor.

I.

Böln, augusztus-ban.

Annai szerencsétlenséget olvastunk már a vízek áradásairól, hogy szinte rettenetesen bontjuk fel az érkező lapokat. Hogy a keserű pohár csordultig teljen, halljuk mit tett az Olt Rikán belől. A jelen évben az Olt hat ver- sen öntött ki, ilyesmire a legöregebbek sem emlékeznek.

A mit az első kiöntés meghagyott, azt a második és a következők elragadták annyira, hogy a hatodik után következhet hetedik, zsákmány nélkül utazhatik.

Az első kiöntéseket, kaszálók, szántók, csak kiüjták volna, mivel a növények se nőttek volt még nagyra, s az ár nem is jött oly irtózatossá rohammal, de az utolsó, a hatodik, siralmas nyomokat hagyott hátra.

A kaszálatlan kapott kaszálókat lenyomta, köve- ses iszappal elárasztotta, s a kaszálást az elapadás utánra is lehetlenné tette; e felett a sarju-kaphatás reményétől is megfosztott. A renden kapott takarmányt végképpen elvitte, e helyeken sarjut remélhetünk. A mit boglyába kapott, ha megüledése miatt el nem vihette, egészen átázta, hasznavehetlenné tette.

A kiöntés előtt pár nappal összerakattak, s en- nélfogva meg nem nyomult boglyákat egészen elvitte, s e szerint egy a korán, mint a későn dolgozó gazdát ta- karmányától megfosztá. Ismerek gazdaságot, melybe 150—180 öl takarmányt szoktak összerakni. Az idén hegyekről, oldalakról, erdők közti pusztá helyekről — hol boldogabb évekbe kaszálásról szó se volt — hordot- tak össze néhány öl szénát.

Több gazdaság, eladásra szánt több éves méneci- kóit kimetszette, s kicsapta erdei legelőre, valamint el- adásra szánt betanított paripa fogatait is, azért, hogy nyári istállózásra szánt kevés luczernásaiból, bár mi ke- veset téli takarmányra fenntarthatasson.

Nem jobb lett volna-e, ha potom áron is eladni, nagy kérés.

A Rikán belől az Olt mentében voltak a leggazda- gabb kaszálók. A legégszerűsebb, legbővebben termő pityókások, legtöbb csőt adó törökbuszások, ezek és a marhatenyésztés, képezik a Rikán belől földmives neve- zesebb jövedelmi forrásait, ezek segítették elő a ház- fenntartást, és adófizetést.

Most ezen források kiapadtak. A kár rendkívüli. A kétségbeesés nem ok nélkül.

A takarmány hiánya miatt bekövetkezni kellő fenn- akadást mindenki látja.

Eladó házi állat van elég, de semmi vevő!

Az aggodalmat neveli azon körülmény, hogy vidé- künken, pénzen kapható takarmányra se számíthatunk, mivel a csapás mindenkit talált.

Ezt tudva, a gazdák már is megkezdették juhaikat részint házaiknál magok szükségére, részint közös mé- szárszékben kivágnati.

Ugy vagyok értesülve, hogy a Mezőségen nagy a széna-termés. Ha az ottani gazdák szerencsétlen helyze- tünket, maguk hasznára felakrják használni — mit hi- bázthatni nem lehet — látogassák meg Rikán-belől or- szágos vásárait, a legolcsóbb árban fognak jó szé- kelyfajú lovakat kapni.

Ily alkalommal magam is szolgálni fogok tizenkét darabbal, s nem fogom várni, hogy venni akaró barátom kérdezze „mit kérek értők”, hanem én fogom kérdezni „mit ad értők?”

A kiöntés miatti kár fel van véve, s adó-elengedés végett illő helyre fel fog terjesztetni. De segít-e ez vala- mit akkor, midőn a földmívelést, marha-tenyésztést ek- kora csapás érte?

Igen keveset — vagy semmit se!

Mi segíthet? F. J.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Nyilttér.

(215) 18—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)
gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülés és szemész.
Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és
délután 3 órától 5-ig.
Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám
I-ső emelet 14 sz.

Díjjal ellátott levelekre azon-
nal válasz adatik.

II. Beküldetett. 11.

Mióta a pápa ő szentsége a delicat **Revalesciére** du Barry használás következtében szerencsésen meg- gyógyult, s annak hatását orvosok és kórházak elismer- ték, senki sem fogja többé e hecses gyógytápszer gyógyerejét kétségbe vonni, s következő betegségeket említünk meg, melyeket az gyógyszer és költség nélkül gyógyít: gyomorideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálhártya-, légvezet-, húgyhólyag- és vesebajok, gümó, aszkór, mellszorulás, köhögés, emésztéshiany, dugulás, gyomorsík, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór,

hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzúgás, émelygés és hányás még terhesség alatt is, húgyfesz, búskomorság, soványodás, csúsz, közhvény, sárgaság. Kivonat 72.000 elismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógy- szernek ellentáltak.

Elismervény sz. 71.811.

Crosne, Seine és Oise, Frankhon 24. márcz. 1868.

Richy adószerű úr szaraznyavalyában fektűd hal- lós ágán s már az utolsó kenetet is fölvette, mert a legelső orvosok is csak néhány napi élettel bíztatták. En tanácsolám neki, hogy kísértse meg a **Revalesciére** du Barry-t, s ennek a legszerencsésebb sikere lett, úgy

hogy a beteg kevés hét után ismét dolgainak láthatott s magát tökéletesen meggyógyultnak érzé. Miután önnek Revalesciérétől magam is annyi jót élveztem, szívesen aláírom e bizonyítványt St. Lambert testvér.

Táplálékul levén a húsnál, a Revalesciére felnőttek- nél és gyermekeknel 50-szer behozta árát gyógyszer- kel szemben.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt. 50 kr.
1 1/2 2 frt. 50 kr., 2 1/2 4 frt. 50 kr., 5 1/2 10 frt.,
12 1/2 20 frt., 24 1/2 36 frt.

Revalesciére csokoláde poralak- és táblákban:
12 esésére 1 frt. 50 kr. 24 esésére 2 frt. 50 kr.

48 esésére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 esésére 10 ft.
288 esésére 20 frt. 576 esésére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében, Pesten Török-nél, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárról Binder K. úr gyógytárában bel-monostortuza a Re- doutte során. Továbbá: Kronstädter József úrnál kül-monostortuza 134 sz., bel-monostortuza 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden vá- rosban jó gyógyszerészknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen felül mindenütt elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Hivatalos.

Sz. 18,467 1871. 2 3 (237)
3,991

Pályázat.

A nagyszebeni m. k. pénzügyigazgatóság ré- széről felhivatnak mindazok, — kik Alsófehér- Felsőfehér- Küküllő- és Hunyadmegyekben — Fogaras és Brassó vidékeken — továbbá Há- romszék — Szeben — Segesvár — Megyes — Szászsebes — Köhalom — Nagysink — Szer- dahely — Ujgyház és Szászváros székeken adóvégrehajtói megbízást 2 főtől 3 frtig, a te- hetség és kiejtendő buzgalom szerint fokozandó napidíj, és a szabályszerű fuvar illetmény meg- térítése mellett elvállalni hajlandók, hogy ez- iránt nyilatkozatukat, képzetségi és közhitelű erkölcsiügyi bizonyítvánnyal ellátva, az életkor, és nyelvismeret megjelölése mellett a fennem- lített igazgatóságnál mielőbb, de minden esetre f. é. augusztus 15-éig nyújtsák be. — Kel- lően okadott nyilatkozatok azonban ezen ha- táridőn túl is bármikor elfogadhatnak.

A magukat jelentkezők azon posta állomást jelöljék meg, melyen nyilatkozatuk eredménye felől értesíthetők lesznek.

A m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

Nagy-Szeben, 1871. július hó 29-én.

4623—1871. E. K. B 2—3 (234)

Hirdetmény.

A Kolozsvárt elhelyezett 20-ik számú cs. kir. poltövásztati bizottság f. évi augusztus 20-án 91 sz. a. intézett felkérése folytán a lőtulajdonosok és nemesitők tudomására hozatik, hogy a fen- nevezett poltövásztati bizottság 4 1/2—7 évet el- ért lovakat 200—275 forinton fog vásárolni, és hogy e végett lovaikat e bizottságnak bevésre ajánlhatják.

Kolozsvárt augusztus 4-én 1871.

Az erdélyi k. Biztosságtól.

Fájdalom nélkül, befecskendések nélkül,

belsőleg használandó gyógyszerek nélkül, a melyek különben is előbb-utóbb megta- madnak ily esetekben az emésztő szerveket, továbbá utóbetegségek s a nélkül, hogy a foglalkozásban az ember háboríthatnék, gyógyít

Dr. HARTMANN,

a bécsi gyógyászati egyetem tagja, Bécs, Stubenbastei Nro. 14, számtalan esetben leg- jobbnak bizonyult mód szerint **gyökeresen és gyorsan**

hűdös folyásokat,

ujan támadtakat és igen régiakat is. E természetes, tekintélyek által jelesnek ismert gyógymód szerint **szemérmes betegek** is gyógyulást nyerhetnek, mert csak igen rö- vidben szerkesztett jelentéseikben nevük ethallgatásával csupán bizonyos jelvényt hasz- nálhatnak. — Csak díjazott levelekre fog posta fordultával válasz adni.

5 frt. o. é. beküldése mellett a gyógyszer használati utasítással együtt posta for- dultával megküldetik. Epen úgy gyógyíthatnak

metszés nélkül,

tehát fájdalomlan s elferdítő sebhelek visszahagyása nélkül mindenféle daganatok, görvényesek és hújasenyvek. Más betegségeket is, mint fehér folyás, magtalanság, sápkór, pollutiók, nemigyengeségek és titkos betegségek sat. gyógyítok levélbelileg a legújabb tapasztalatok és buvárlatok szerint.

2—30 (232)

HIRDETÉNY.

A kolozsvári kir. szab. temetkezési intézet

Entreprise des pompes funéres

gyászszekerei és felszerelvényei Bécsből megérkezvén, a mai napon megnyílt.

Az intézet kitűzött célja levén: minél díszesebb s minél olcsóbb temetések rendezése: hogy mindenki rang- és valláskülömbőség nélkül igénybe vehesse, hét osztályt állítottunk fel, u. m.: 25 frt, 50 frt, 100 frt, 150 frt, 200 frt, 300 frt és 400 frtos díjtáblázatot; megfegyvezvén, hogy az intézet a díjtáblázatokot meghaladó dísztemetések szervezését is elvál- lalja s azokat kívánság szerint előállítja.

A felsorolt díjakért az intézet, igen természetesen a díjosztályhoz arányosított minőségben: sirt, koporsót, szemtakarót, párnákat, ravalt, szabadiszítést, gyász- és kísérő kocsit, egyenruházott személyzetet, szomorujelentést, harangzást és egyházi szertartást szolgáltat ki, rendez és állít elő, oly pontossággal, hogy a gyászoló család közremű- ködése legkevésbé se lesz igénybe véve.

A fennebbi díjba be nem számítva, elvállalja: a halott felmosatását, hajékittetését, bebalzsamoztatását, felöltöztetését, más vidékre szállítását, s mindennemű sirkő állíttatását, — a gyászoló család részére: gyászruhák, főre-valók kívánság szerinti kelmékből és módoni leggyorsabb és jutányosabb elkészíttetését.

Miután az intézet nagyszerű, helyben készült és fennül hozatott érc- és fakoporsó raktárt tart; tisztelettel felelmitjük, hogy koporsót, felszerelve vagy anélkül, magára is szolgáltatunk ki, még pedig gyári árban; valamint azt, hogy miután e városban levő minden gyászszekér az intézet kezelése alá jött, gyászszekert magára is mindenki rendelhet, vá- lasztás szerint.

Felvételi ideiglenes iroda: nagypiacz, Bogdán István üzletében.

A kolozsvári kir. szab. temetkezési intézet.

Bogdán István, igazgató.

Ny. Gámán János örököséinél Kolozsvárt.

A szt.-ünnep miatt lapunk közelebbi száma szerdán jelenig meg.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár. © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.